

Б. Таблица на основните интеграли

1. $\int x^\alpha dx = \frac{x^{\alpha+1}}{\alpha+1}, \alpha \neq -1$	9. $\int \frac{dx}{\sqrt{1-x^2}} = \arcsin x + C = -\arccos x + C, x < 1$
2. $\int \frac{dx}{x} = \ln x + C, x \neq 0$	10. $\int \frac{dx}{1+x^2} = \arctg x + C = -\operatorname{arc} \cot gx + C$
3. $\int a^x dx = \frac{a^x}{\ln a}, a > 0$	11. $\int \operatorname{sh} x dx = \operatorname{ch} x + C$
4. $\int e^x dx = e^x + C$	12. $\int \operatorname{ch} x dx = \operatorname{sh} x + C \quad (1.2)$
5. $\int \sin x dx = -\cos x + C$	13. $\int \frac{dx}{\operatorname{ch} x^2} = \operatorname{th} x + C$
6. $\int \cos x dx = \sin x + C$	14. $\int \frac{dx}{\operatorname{sh}^2 x} = \operatorname{cth} x + C, x \neq 0$
7. $\int \frac{dx}{\cos^2 x} = \operatorname{tg} x + C, x \neq \frac{\pi}{2}(2k-1)$	15. $\int \frac{dx}{\sqrt{x^2 \pm a^2}} = \ln x + \sqrt{x^2 \pm a^2} + C, x > a $
8. $\int \frac{dx}{\sin^2 x} = -\operatorname{cot} gx + C, x \neq k\pi.$	

Пример 1.7. Решете интегралите, като приложите свойства 4 и 5:

- а) $\int (a_0 x^n + a_1 x^{n-1} + \dots + a_{n-1} x + a_n) dx$; б) $\int (1-x)(1-2x)(1-3x) dx$; в) $\int (3-x^2)^3 dx$;
 г) $\int \frac{x^2 dx}{x^2+1}$; д) $\int \frac{x+1}{\sqrt{x}} dx$; е) $\int \left(1 - \frac{1}{x^2}\right) \sqrt{x} dx$.

Решение. а) Като приложим посочените свойства, за дадения интеграл получаваме:

$$I = a_0 \int x^n dx + a_1 \int x^{n-1} dx + \dots + a_n \int dx = \frac{a_0}{n+1} x^{n+1} + \frac{a_1}{n} x^n + \dots + a_n x + C;$$

б) Извършваме действията в подинтегралната функция и отново прилагаме свойства 4 и 5:

$$I = \int (1-x)(1-2x)(1-3x) dx = \int (1-6x+11x^2-6x^3) dx = \int dx - 6 \int x dx + 11 \int x^2 dx - 6 \int x^3 dx =$$

$$x - \frac{6}{2} x^2 + \frac{11}{3} x^3 - \frac{6}{4} x^4 + C = x - 3x^2 + \frac{11}{3} x^3 - \frac{3}{2} x^4 + C;$$

$$в) I = \int (3-x^2)^3 dx = \int (27 - 27x^2 + 9x^4 - x^6) dx = 27 \int dx - 27 \int x^2 dx + 9 \int x^4 dx - \int x^6 dx =$$

$$27x - 9x^3 + \frac{9}{5} x^5 - \frac{1}{7} x^7 + C;$$

г) Прилагаме свойство 5 след предварително преобразуване:

$$I = \int \frac{x^2}{x^2+1} dx = \int \frac{x^2+1-1}{x^2+1} dx = \int \frac{x^2+1}{x^2+1} dx - \int \frac{dx}{x^2+1} = \int dx - \int \frac{dx}{x^2+1} = x - \operatorname{arctg} x + C;$$

$$д) I = \int \frac{x+1}{\sqrt{x}} dx = \int \left(\frac{x}{\sqrt{x}} + \frac{1}{\sqrt{x}} \right) dx = \int x^{1/2} dx + \int x^{-1/2} dx = \frac{x^{3/2}}{3/2} + \frac{x^{1/2}}{1/2} = \frac{2}{3} x\sqrt{x} + 2\sqrt{x} + C;$$

$$е) I = \int \left(1 - \frac{1}{x^2}\right) \sqrt{x} dx = \int (1-x^{-2}) x^{1/2} dx = \int (x^{1/2} - x^{-3/2}) dx = \frac{x^{3/2}}{3/2} - \frac{x^{-1/2}}{-1/2} + C = \frac{4}{7} x\sqrt{x^3} - \frac{4}{3} \sqrt{x^3} + C.$$

Пример 1.8. Като използвате свойства 4, 5 и 7, решете интегралите:

- а) $\int \frac{e^{3x}+1}{e^x+1} dx$; б) $\int \frac{\sqrt{1+x^2} + \sqrt{1-x^2}}{\sqrt{1-x^4}} dx$; в) $\int \frac{\sqrt{x^2+1} - \sqrt{x^2-1}}{\sqrt{x^4-1}} dx$; г) $\int \frac{dx}{\sqrt{a^2-x^2}}$; д) $\int \frac{dx}{a^2+x^2}$.

Решение. а) $I = \int \frac{(e^x)^3+1}{e^x+1} dx = \int \frac{(e^x+1)(e^{2x}-e^x+1)}{e^x+1} dx = \int (e^{2x}-e^x+1) dx = \frac{1}{2} \int e^{2x} d(2x) - \int e^x dx + \int dx =$

$$\frac{1}{2} e^{2x} - e^x + x + C;$$

б) $I = \int \frac{\sqrt{1+x^2} + \sqrt{1-x^2}}{\sqrt{1-x^2} \sqrt{1+x^2}} dx = \int \frac{\sqrt{1+x^2}}{\sqrt{1-x^2} \sqrt{1+x^2}} dx + \int \frac{\sqrt{1-x^2}}{\sqrt{1-x^2} \sqrt{1+x^2}} dx = \int \frac{dx}{\sqrt{1-x^2}} + \int \frac{dx}{\sqrt{1+x^2}} =$